

Niekoľko poznámok k poisteniu zásahu Horskej záchranej služby v Slovenskej republike

2. Od 1. júla 2006 sa na Slovensku začalo platiť za zásah HZS

(HZS). „Horská“ verejnosť sa dívala na túto novinku s nedôverou, rovnako sa dívala aj na poistenie, ktoré začali ponúkať slovenské poisťovne. Zdalo by sa, že za 8 rokov si už na to ľudia zvykli a každý si včas vyberie produkt, ktorý mu vyhovuje. Nie je tomu celkom tak. Základných informácií je viac ako predtým, pribudli reklamy v TEŽke, linky na zádverových serveroch a pribudla aj možnosť uzavrieť si poistenie cez internet alebo cez SMS. Aj dnes si časť zásahov hradia daktorí postihnutí, ktorí sa buď zabudli poistiť, alebo vedome sa nepoistili s tým, že im sa predsa nič nemôže stať. Na fórach sa dookola opakujú diskusie o tom, čo a kde je poistené, koľko to stojí a podobne. Podľa ankety, zverejnej r.2010 na www.tatryportal.sk, sa 24% návštevníkov portálu poisťuje „pre riziko horských športov“ len občas a 22% sa nepoisťuje vôbec.

Nedovolím si (takisto ako v pôvodnej kratučkej verzii tohto článku z októbra 2006) kompletne porovnanie, lebo porovnať mnohostranové poistné podmienky na pár riadkoch nie je možné. Nemusím zachytiť ani prípadné drobné zmeny v poistných podmienkach a zmluvných dojednaniach, ktoré poisťovateľ časom mohol urobiť.

Kde je to možné, uvádzam link na zdroj. Rozcvičte si pravý ukazovák, lebo kým toto dočítate, uklkáte sa do skakavenia.

3. Ktoré sú tie slovenské hory, v ktorých je zásah HZS spolplatnený ?

Zákon o HZS č. 544/2002 Z.z. a vyhláška č.467/2007 Z.z. <http://www.hzs.sk/legislativa/>
hovoria: Belianske Tatry, Malá Fatra, Nízke Tatry, Pieniny, Stredné Beskydy, Slovenský raj, Veľká Fatra, Vysoké Tatry, Západné Tatry.

§ 11

Práva a povinnosti osôb v horskej oblasti

(2) Osoba, ktorá sa nachádza v horskej oblasti, je povinná
e) uhradiť horskej službe náklady spojené s výkonom záchranej činnosti alebo s pátraním, ktoré sa jej týkajú okrem fyzických osôb, ktoré nie sú plnoleté, a fyzických osôb, ktoré nemajú spôsobilosť na právne úkony.

Pri pohybe v týchto pohoriach by mal mať zodpovedný človek uzavreté poistenie na zásah HZS, aby prípadnú rozsiahlu záchrannú akciu HZS nemusel hradíť sám alebo v horšom prípade : jeho pozostalí.

Na zjazdovkách :

§ 8

Povinnosti a oprávnenia prevádzkovateľa lyžiarskej trate a prevádzkovateľa zariadenia určeného na osobnú lanovú dopravu

(1) Prevádzkovateľ lyžiarskej trate je povinný
d) zabezpečiť pri úraze na lyžiarskej trati prvú pomoc a podľa potreby prepravu zranenej osoby do miesta, kde sa jej poskytnú neodkladná zdravotná starostlivosť.

Teda pri lyžovaní na slovenskej zjazdovke netreba mať poistenie na zásah HZS, ak „mám lístok na vleč“.

Ak šľapem na pásoch na zjazdovke, alebo používam „vlek“ a jazdím freeride mimo zjazdovky, mám sa poistiť : lebo v cene lístka na vleč je iba poistenie zásahov Horskej služby na vyznačených lyžiarskych tratiach v stredisku, v ktorom skipasy platia, počas prevádzkových hodín strediska.

4. Ak postihnutý nie je poistený na zásah HZS: mám zavolať „horskáčov“ ?

„Já se vrátím. A nebudu sám, Dougu Badmane. Se mnou přijde zákon.“
(Limonádový Joe, 1964)

ÁNO ! Zákon hovorí jasne:

§ 11

Práva a povinnosti osôb v horskej oblasti

c) ohlásiť bezodkladne horskej službe poškodenie zdravia alebo nezvestnosť inej osoby v horskej oblasti a informácie súvisiace s poškodením zdravia alebo s nezvestnosťou inej osoby v horskej oblasti

5. Drobná odbočka k telefonovaniu

Telefónne číslo pre núdzové volanie na HZS je 18 300. Priame linky na operačné strediská HZS v danom pohorí a pod. sú tuto <http://www.hzs.sk/kontakty/>

Dá sa aj použiť číslo 112, teda integrovaný záchranný systém. Dá sa použiť aj v prípade, že volajúci nemá kredit, nemá roaming alebo v MT nie je SIM karta.

V prípade preťaženia siete mobilného operátora majú volania cez 112 prednosť. Pri volaní v pohraničí (napríklad vo Vysokých Tatrách cez poľských operátorov) je vhodné si žiadať spojenie so slovenskou HZS.

6. Pešo alebo po zemi: kedy „sa platí vrtuľník“?

Zachraňovaný hradí technický zásah –všetko to, čo nehradí zdravotná poisťovňa: pátranie, vyslobodzovanie, transport zablúdeného/uviaznutého príslušníkmi HZS <http://www.hzs.sk/casto-kladene-otazky/> Nemôže to zaplatiť zdravotná poisťovňa, pretože nejde o poskytovanie zdravotnej starostlivosti, aj keby zasahovali „iba“ záchranári VZZS bez príslušníkov HZS .

Cena letovej hodiny je cca 3 000 €. Doprava vrtuľníkom MV, A-SR (obvykle pri pátračke, pátračke po ostatkoch, zvoze ostatkov) sa nespoplatňuje.

Ak treba na palubu zobrať záchranárov HZS a bola poskytnutá zdravotná starostlivosť, takýto zásah hradí zdravotná poisťovňa pacienta. Podľa toho, čo vykonáva HZS v rámci tohto zásahu, **môže, ale nemusí žiadať** platbu za svoju technickú časť zásahu.

O nasadení vrtuľníka rozhoduje operátor IZS podľa vhodnosti poveternostných podmienok na let, naliehavosti zásahu a mnohých ďalších faktorov. Či je niekto poistený alebo nie, hrá nehrá úlohu, prvotné je zdravie a život človeka. Vo vzduchu rozhoduje vždy veliteľ vrtuľníka = pilot.

Vezmime si príklad: pekné počasie, Tatry plné ľudí a niekto nepoistený sa zraní v teréne, kde je potrebná asistencia HZS. Je pravdepodobné, že príslušníci HZS priletia vrtuľníkom, aby sa ušetril čas pri transporte. Pri pozemnej záchrane a následnom transporte by mohli niekde inde chýbať 4-8-12 „horskáči“, ktorí by v tom čase niesli nepoisteného postihnutého na nosidlách dole dolinou. Nehovoriac o tom, že je tu nebezpečenstvo z omeškania a následného ohrozenia života.

Výška faktúry za záchranu je vyčíslená podľa sadzobníka HZS http://www.hzs.sk/uploads/wysiwyg/legislativa/cennik_22_2_2014.pdf

ktorá môže narásť aj do výšky cca 10 000 € z dôvodu použitia vyslobodzovacej techniky, vrtuľníka, pri vyššom počte záchranárov a pod.. Môže sa ale stať, že vyslobodenie zo steny s použitím vyslobodzovacej techniky a vrtuľníka trvajúce napr.hodinu je lacnejšie ako napr.dvojtýždňové pátranie po nezvestnom v „chodeckom“ teréne, kde je do pátrania nasadených napr. 30 „peších“ záchranárov každý deň.

7. Späť k poisťovniam

Poistná suma 9 958 € alebo 25 000 € na záchranu sa môže zdať zbytočne vysoká pri vyvrnutom členku na tatranskej magistrále. Takáto záchrana „za dve stovky“ (teda za 200 €) by rodinný/osobný rozpočet tak či tak nezruinovala.

Hneď v júli 2006 sa však stal medializovaný prípad desaťročného Thomasa, ktorý sa 13.7.2006 stratil v Roháčoch. Pre pripomenutie: <http://www.hzs.sk/typy-aktualit/uspesne-patranie-po-10-rocnom-chlapcovi-v-zapadnych-tatrach/>

Dvojdenne pátranie stálo cez 622 000SK (20 646 €), pričom prevádzkovateľ tábora nemal uzavreté poistenie. Následne sa členovia HZS vzdali časti mzdy, prispela vláda aj parlament, takže rodičia neplatili nič. Suma za záchranu by ináč zruinovala či už rodinný rozpočet, alebo rozpočet organizátora detského tábora, v ktorom bol malý Thomas na prázdninách. Všetko dobre dopadlo, v septembri 2006 už nastúpil do školy.

Zmena: podľa novely zákona o HZS z r.2008 je povinná uhradiť horskej službe náklady spojené s výkonom záchranej činnosti alebo s pátraním, ktoré sa jej týkajú, iba osoba vo veku nad 18 rokov, ktorá má spôsobilosť na právne úkony.

V prípade, ak návštevník horských oblastí nemá uzatvorené poistenie na pohyb v horách a nemá dostatok prostriedkov na úhradu pohľadávky, má možnosť v zmysle zákona požiadať o úhradu faktúry za záchrannú činnosť formou splátok.

V poisťných podmienkach majú poisťovne obvykle uvedené výluky na hrubé a vedomé porušenie pokynov HZS, alkohol, omamné látky a pod. Niektoré výluky (podotýkam, iba niektoré!) uvádzam menovite. Viaceré poisťovne nepoistujú horolezectvo nad IV.stupeň UIAA a nepoistujú (resp. obmedzujú poistenie) seniorov.

Poistné podmienky boli šité horúcou ihlou, čo potvrdzuje aj skutočnosť, že sa v niektorých spomína stále aj lyžovanie na upravených tratiach. Nedajme sa zmiast', zo zákona predsa záchranu na zjazdovke v SR zabezpečuje prevádzkovateľ trate (na rozdiel od iných krajín EÚ). Klídek, nič sa nedeje, tieto klauzuly tam asi zostali pri prepracovávaní podkladov od európskych „matiek“ našich poisťovní. V zahraničí totiž aj „domorodci“ na zjazdovke potrebujú poisťku.

Kuriozitou je napríklad výluka „turistika po ľadovcoch, turistika v náročnom teréne nad 3 500 m.n.m.“, je bezpredmetná, akosi poriadne ľadovce ani také vysoké kopce na Slovensku už nemáme.

Prípad z januára 2012 <http://www.hzs.sk/typy-aktualit/sest-hodinova-zachranna-akcia-v-nizkych-tatrach/> pád snežničiara s prevejom z Chopku mal neskutočný záver: po 6 hodinovej záchranej akcii bol nájdený bez zranenia. Faktúru za pátračku cca 12 000 € česká Generali nechcela preplatiť

http://www.lidovky.cz/kdyby-si-zlomil-nohu-tak-za-patrani-horske-sluzby-neplati-p3g-/ln_domov.asp?c=A120129_184609_ln_domov_sk, po odvolaní sa nakoniec v marci uhradila. Takže pozor, aby si mal poisťku kryjúcu pátračku, keď je zachraňovaný bez zhoršenia zdravotného stavu.

Poistná suma **obvykle** predstavuje hornú hranicu plnenia poisťovateľa za všetky poisťné udalosti spolu, ktoré vzniknú počas poisťného obdobia. V praxi to značí, že ak si niekto uzavrie poistenie na poisťné obdobie napr. mesiac na sumu 10 000 € a hneď o týždeň má smolu za 9 500€, do poisťného obdobia už má nárok iba na 500€. Čo s tým? Riešenie je jednoduché: uzavrieť si novú poisťnú zmluvu. Poistné plnenie je subsidiárne, teda je poskytované iba vtedy, ak sa nedosiahne náhrada z ďalších (iných komerčných alebo zdravotných) poisťovní.